

Lovudkast, saa savner jeg dog ligesaameget det rette Tilfald, den rette Indblanding fra Statens Side. Det er vistnok sandt, at der er en stor Deel Gjenstande, som ere reent communale, og hvor Regjeringen synes at kunne indskrænke sig til, saaledes som Forslagsstilleren har sagt, at see til, at Intet skeer imod Lovene; Tilfaldet, har han sagt, skal indskrænke sig til, at der ikke skeer noget Ulovmedholdeligt. Men skal man dog ikke erindre, at Staten er det Blivende, og at Regjeringen derfor ikke blot maa betragte sig som Nutidens Repræsentant, men ogsaa skal sørge for, at Fortiden skeer sin Ret og at Eftertidens Krav skeer fyldest, og derfor har Regjeringen en Stilling til Kommunen, som er ganske anderledes end den, Kommunens egen Bestyrelse kan have. Naar Talen er om Salg af Kommunens faste Eiendomme, eller om Kjøb eller om Laan, saa er det fuldkommen rigtigt, at disse Laan, Kjøb eller Salg kunne være saa lidet betydelige, at man trygt kan overlade til den Communalbestyrelse, der er udgaaet af Folkets Valg, hvad den derom vil beslutte, eller hvorledes den vil raade med Kommunens Midler; men der kan dog gives Salg, Kjøb og Laan, hvorved Fortidens Ret kan kræves i den Grad, eller Eftertiden kan paalægges saa store Forpligtelser, at Staten ikke kan see roligt til, at derved ikke skeer Noget, som er imod en bestemt Lov. Det undrer mig, at den ærede Forslagsstiller ikke i saa Henseende har taget Hensyn til de Lovgivninger, som han selv har forelagt os i Udtog, thi han vil finde, at selv i de meest fristendte af dem har Regjeringen forbeholdt sig, ikke blot at see til, naar Kommunerne i saadanne sær vigtige Anliggender handle selvstændigt, men ogsaa at gribe ordnende ind. Saaledes er det efter den belgiske Communallov, naar Laan, Salg og Kjøb stige op til en vis Sum, gjort afhængigt af Regjeringens Approbation, om saadanne Transactioner bør finde Sted, og saaledes er

det Tilfældet i den norske Communallov, at, naar disse Transactioner staae i et vist Forhold til det aarlige Budget, skal Regjeringens Approbation indhentes. Jeg behøver ikke paa dette Stadium at udtale mig, om jeg mener, at de Bestemmelser i de fremmede Communallove, som ere citerede, ere de rigtige eller ikke, navnlig med Hensyn til de pecuniaire Forhold i vore Kommuner, ligesom jeg heller ikke troer, at man overhovedet, med Hensyn til Kommunernes Forstjællighed her i Landet, kunde fastsætte nogen bestemt Sum i saa Henseende; men jeg troer, at Principet er ganske rigtigt, og at det derimod er et mindre rigtigt Princip at overlade det i Kjøbenhavn til Communalbestyrelsens Selvbestemmelse i enhver Henseende og ubegrændset at engagere Fremtiden og med Hensyn til alle andre Kommuner at overlade det til Stiftsraadets Billigelse, hvilke Byrder der skal paavæltes Efterslægten, og derimod i alle sige Tilfælde at lade Regjeringen, som Repræsentant for den blivende Statsidee, være aldeles udenfor Betragtningen, saa at dens Approbation i intet saadant Tilfælde udfordres. Det vilde heller ikke være vanskeligt at vise, at, medens Forslagsstilleren har havt en — jeg tillader mig at benævne det saaledes — besynderlig Lyst til at trække Regjeringen ind i Forholdene, hvor dette slet ikke behøvedes, eller hvor det er uforeneligt med Communalfriheden, har han paa den anden Side havt en besynderlig Ulyst til at gjøre det, hvor Forholdene næsten gjøre det uundgaaeligt; thi han opstiller det som almindelig Regel, at, naar Byraadet og Communalbestyrelsen ikke kunne blive enige, skal Tingene blive in statu quo. Men den, der kender Communallivet, maa dog erkjende, at der er en Mængde Tilfælde, navnlig hvor der handles om Byens Indtægter og Udgifter, hvor det er umuligt, at det kan blive in statu quo, og hvor der derimod nødvendigviis fordres en virkelig Afgjørelse.